

UAB „TOKSIKA“ INVESTICIJŲ POLITIKA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. UAB „Toksika“ (toliau – Bendrovė) investicijų politikos (toliau – Politika) tikslas – reglamentuoti Bendrovės vykdomų investicijų atrankos, valdymo ir įgyvendinimo rezultatų stebėsenos pagrindinius principus, siekiant finansinių, aplinkosauginių, veiklos saugumo, socialinių ir (arba) kitų rezultatų.
- 1.2. Politikos uždaviniai:
 - 1.2.1. nustatyti investicijų planavimo, atrankos ir prioriteto suteikimo principus, užtikrinančius investicijų suderinamumą su Bendrovės strateginiais tikslais ir veiklos tęstinumu;
 - 1.2.2. nustatyti reikšmingų investicinių projektų vertinimo, valdymo ir stebėsenos principus, įskaitant finansinių rodiklių taikymą, jautrumo analizę ir rezultatų vertinimą po įgyvendinimo;
 - 1.2.3. nustatyti investicijų plano ir investicinių projektų pokyčių valdymo principus;
 - 1.2.4. nustatyti atsakomybių paskirstymo principus, užtikrinančius investicijų įgyvendinimo tvarumą.
- 1.3. Bendrovės visi padaliniai, planuodami ir vykdydami investicijas, vadovaujasi Politikos nuostatomis.
- 1.4. Politikoje vartojamos sąvokos:
 - 1.4.1. Biudžetas – Bendrovės metinis biudžetas, kurį sudaro metinis atliekų srautų, pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos, pinigų srautų ataskaitos, finansinės būklės ataskaitos ir investicijų planas, tvirtinamas valdybos sprendimu;
 - 1.4.2. investicijų dydis – Bendrovės investicijos į ilgalaikį turtą, įskaitant investicijas į nebaigtą statybą, tačiau neįskaitant ilgalaikio turto tiekėjams sumokėtų avansų;
 - 1.4.3. didelės vertės investicinis projektas – tai projektas, kurio investicijų dydis viršija 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo;
 - 1.4.4. investicijų planas – pagal Bendrovės padalinį detalizuotas investicijų sąrašas, nurodant investicijų dydį, laikotarpį, finansavimo šaltinius ir investicijų paskirtį, kuris įtraukiamas į SVP ir Biudžetą;
 - 1.4.5. VGN – investicinio projekto vidinė grąžos norma (angl., *internal rate of return, IRR*), t. y. diskonto norma, kuriai esant projekto būsimų pinigų srautų dabartinė vertė yra lygi projekto investicijų vertei (GDV lygi nuliui);
 - 1.4.6. GDV – investicinio projekto grynoji dabartinė vertė (angl., *net present value, NPV*), t. y. diskontuotų būsimų pinigų srautų ir pradinių investicijų skirtumas, parodantis projekto sukuriamą vertę pinigine išraiška;
 - 1.4.7. PADĮ – pavojingųjų atliekų deginimo įrenginys;
 - 1.4.8. PADĮ PPR – PADĮ planinis periodinis remontas;
 - 1.4.9. reikšmingas investicinis projektas *arba* reikšminga investicija – tai investicinis projektas, kurio investicijų dydis prilygsta arba viršija 200 000 Eur sumą;
 - 1.4.10. SVP – Bendrovės strateginis veiklos planas, tvirtinamas valdybos sprendimu.

2. DALYVIŲ FUNKCIJOS IR ATSAKOMYBĖS

Dalyvis	Pagrindinės funkcijos ir atsakomybės
Valdyba	• tvirtina ir reguliariai peržiūri Politiką; • tvirtina SVP ir Biudžetą; • tvirtina didelės vertės investicinius projektus ir jų esminius pakeitimus.
Generalinis direktorius	• užtikrina Politikoje nuostatų įgyvendinimą ir atsako už jų laikymosi kontrolę; • tvirtina investicijų valdymo procesų aprašą; • tvirtina reikšmingus investicinius projektus ir jų esminius pakeitimus; • teikia Politiką, SVP ir Biudžetą svarstyti, tvirtinti bei peržiūrėti valdybai; • teikia valdybai tvirtinti didelės vertės investicinius projektus ir jų esminius pakeitimus.
Strategijos ir finansų vadovas	• inicijuoja ir organizuoja investicijų plano parengimą; • atlieka investicijų projektų vertinimą ir organizuoja investicijų atranką; • organizuoja SVP parengimą ir rengia Biudžetą; • organizuoja investicinių projektų išorinį finansavimą; • rengia Politiką ir investicijų valdymo procesų aprašus, teikia siūlymus dėl jų koregavimo.
Plėtos vadovas	• identifikuoja reikšmingus ir didelės vertės investicinius projektus; • atlieka reikšmingų ir didelių investicinių projektų sąmatų vertinimą ir kontrolę; • teikia generaliniam direktoriui tvirtinti reikšmingus investicinius projektus ir jų esminius pakeitimus; • užtikrina standartizuotą reikšmingų investicinių projektų valdymą ir vertinimą po įgyvendinimo; • atlieka investicijų plano pokyčių valdymo priežiūrą, kas ketvirtį rengia plano vykdymo ataskaitą.
Investicijas atliekančių padalinių vadovai	• rengia informaciją apie planuojamas vykdyti investicijas pagal savo veiklos sritis; • įvertina planuojamą naudą ir pasiektą naudą po investicijų įgyvendinimo; • identifikuoja rizikas ir nustato rizikų valdymo priemones; • užtikrina savalaikį investicijų įgyvendinimą.

3. INVESTICIJŲ ATRANKA

- 3.1. Visos investicijos skirstomos pagal paskirtį ir prioriteto lygį.
- 3.2. Investicijos pagal paskirtį skirstomos į keturias rūšis:
 - 3.2.1. **plėtos investicijos** (skirtos naujų pajėgumų kūrimui ir/arba esamų plėtrai, pajamoms uždirbti);
 - 3.2.2. **atnaujinimo investicijos** (skirtos susidėvėjusį turtą pakeisti nauju);
 - 3.2.3. **efektyvumo investicijos** (skirtos mažinti išteklių sąnaudas tam pačiam rezultatui pasiekti);
 - 3.2.4. **atitikties ir saugumo investicijos** (skirtos įgyvendinti teisės aktų reikalavimus ir didinti saugumą).
- 3.3. Investicijos pagal prioriteto lygį skirstomos į keturias rūšis:
 - 3.3.1. **būtiniosios investicijos** (kurios vykdomos siekiant užtikrinti, kad būtų tęsiama Bendrovės veikla pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, Bendrovės įstatus, išduotą veiklos licenciją ir leidimus);
 - 3.3.2. **aukšto prioriteto investicijos** (kurios pagal nustatytus kriterijus iš bendro investicijų sąrašo atrinktos kaip svarbiausios ir leidžiančios geriausiai įgyvendinti SVP nustatytus strateginius tikslus);
 - 3.3.3. **vidutinio prioriteto investicijos** (kurios atrankos metu įvertintos kaip vidutinės svarbos ir dėl to į investicijų planą įtraukiamos tik jei užtikrintas visų aukštesnio prioriteto investicijų įvykdymas);
 - 3.3.4. **žemo prioriteto investicijos** (kurios atrankos metu įvertintos žemesniu nei vidutiniu prioritetu ir dėl to į investicijų planą neįtraukiamos, nebent pasikeistų išorinės ar vidinės aplinkos sąlygos).

- 3.4. Būtiniosios investicijos įtraukiamos į investicijų planą pirmumo tvarka. Žemesnio prioriteto investicijos įtraukiamos į investicijų planą tik jei numatytas savalaikis būtinųjų investicijų įgyvendinimas.
- 3.5. Reikšmingos plėtros ir efektyvumo investicijos, išskyrus būtinąsias, turi būti įvertintos pagal GDV, VGN, atsipirkimo trukmės rodiklius ir atlikus rizikų bei jautrumo analizę. Aukščiausiai įvertintoms investicijoms suteikiamas aukštas prioritetas, žemiausiai įvertintoms – žemas prioritetas.
- 3.6. Reikšmingos atitikties ir saugumo bei atnaujinimo investicijos, išskyrus būtinąsias, turi būti įvertintos išdiskutuojant vadovybėje kartu su investicijas atliekančių padalinių vadovais, raštu pagrindžiant aukšto, vidutinio arba žemo prioriteto suteikimą konkrečiais motyvais.
- 3.7. Investicijos į investicijų planą įtraukiamos arba neįtraukiamos atsižvelgiant į joms suteiktą prioriteto lygį.
- 3.8. Didelės vertės investicinio projekto įgyvendinimui turi pritarti valdyba atskiru sprendimu.

4. PADĮ PLANINIO PERIODINIO REMONTO INVESTICIJOS

- 4.1. PADĮ PPR investicijomis laikomos PADĮ planinio periodinio remonto, atliekamo pagal generalinio direktoriaus patvirtintus PADĮ aptarnavimo aprašą-vadovą ir PADĮ PPR planą, išlaidos, skirtos užtikrinti saugią, patikimą ir efektyvią PADĮ eksploataciją.
- 4.2. PPR atlikimui PADĮ sustabdomas vieną kartą per PPR plane numatytą ciklą.
- 4.3. PADĮ PPR išlaidos yra kapitalizuojamos pripažįstant PADĮ remonto turtą, kuris nudėvimas per PPR plane numatytą turtu pripažinto remonto naudingo tarnavimo laiką. Nusidėvėjęs turtu pripažintas remontas nurašomas pripažįstant PADĮ remonto sąnaudas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.
- 4.4. PADĮ PPR investicijos laikomos būtinosiomis investicijomis.

5. INVESTICINIŲ PROJEKTŲ VALDYMAS

- 5.1. Reikšmingi investiciniai projektai turi būti valdomi taikant Bendrovės nustatytą metodiką, užtikrinančią aiškų projekto apimtį, biudžeto ir rizikų nustatymą bei nuolatinę jų stebėseną.
- 5.2. Įgyvendinant reikšmingus investicinius projektus, turi būti vykdoma reguliari projekto pažangos ir rezultatų stebėseną, apimanti faktinio ir planuoto investicijų dydžio palyginimą, projekto terminų laikymosi vertinimą, esminių nukrypimų identifikavimą ir priežasčių analizę bei rizikų stebėseną.
- 5.3. Didelių investicinių projektų įgyvendinimo eiga vieną kartą per ketvirtį pristatoma valdybai.
- 5.4. Didelių ir reikšmingų investicinių projektų pokyčiai turi būti valdomi diferencijuojant esminius ir neesminius pakeitimus. Esminiai pakeitimai (kuomet projekto investicijų dydis, apimtis arba įgyvendinimo trukmė padidėja arba sumažėja daugiau nei 20 %) turi būti pagrįsti vadovybės argumentais.
- 5.5. Užbaigus didelį ar reikšmingą investicinį projektą, turi būti atliktas projekto vertinimas po įgyvendinimo, kuriame:
 - 5.5.1. įvertinami faktiniai finansiniai ir veiklos rezultatai;
 - 5.5.2. palyginami planuoti ir pasiekti rodikliai;
 - 5.5.3. identifikuojamos pagrindinės nukrypimų priežastys;
 - 5.5.4. pateikiamos išvados.
- 5.6. Didelių investicinių projektų vertinimo po įgyvendinimo rezultatai pristatomi valdybai ketvirtinių veiklos rezultatų pristatymų metu.

- 5.7. Didelių investicinių projektų vertinimas po įgyvendinimo kartojamas praėjus vieneriems bei trejiems pilniems kalendoriniams metams po projekto užbaigimo, o tokio vertinimo rezultatai pristatomi valdybai pasibaigus finansiniams metams kartu su metinių veiklos rezultatų pristatymu.
- 5.8. Investicinių projektų valdymo procesas papildomai reglamentuojamas proceso apraše, kurį savo įsakymu tvirtina generalinis direktorius.

6. INVESTICIJŲ PLANO POKYČIŲ VALDYMAS

- 6.1. Investicijų plano pokyčiai turi būti valdomi diferencijuojant esminius ir neesminius pakeitimus. Esminių investicijų plano pakeitimu laikomas toks pakeitimas, kuris atitinka bent vieną iš šių sąlygų:
 - 6.1.1. į investicijų planą įtraukiamas naujas arba išbraukiamas esamas reikšmingas investicinis projektas;
 - 6.1.2. investicijų plano bendra metinė investicijų suma pasikeičia daugiau nei 10 % arba 200 000 Eur (taikoma mažesnė riba).
- 6.2. Investicijų plano įgyvendinimo pažanga vieną kartą per ketvirtį pristatoma valdybai, ypatingą dėmesį skiriant esminiems pakeitimams. Esminiam pakeitimui turi pritarti valdyba.
- 6.3. Investicijų plano pokyčių valdymo procesas papildomai reglamentuojamas proceso apraše, kurį savo įsakymu tvirtina generalinis direktorius.

7. REZERVŲ INVESTICIJOMS KAUPIMAS IR VALDYMAS

- 7.1. Ypač didelės vertės investiciniams projektams, kurių investicijų dydis viršija 50 % Bendrovės planuojamos metinės EBITDA pagal Biudžetą, Bendrovė valdybos siūlymu ir visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu kaupia kitus rezervus (investicijoms).
- 7.2. Kitų rezervų (investicijoms) panaudojimas laikomas ekonomiškai pasibaigusiu tuomet, kai pasiektas investicinio projekto, kuriam finansuoti buvo panaudotos rezervo lėšos, finansinis atsipirkimas (projekto sukuriamą suminę EBITDA viršijo projekto investicijų dydį), arba kai pasibaigė turto, įsigyto įgyvendinus investicinį projektą, naudingo tarnavimo laikotarpis (jeigu iki tol nebuvo pasiektas finansinis atsipirkimas).
- 7.3. Kiti rezervai (investicijoms), kurių panaudojimas laikomas ekonomiškai pasibaigusiu, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti:
 - 7.3.1. išlaikomi kitiems būsimiems ypač didelės vertės projektams finansuoti;
 - 7.3.2. panaudoti didinant įstatinį kapitalą;
 - 7.3.3. panaudoti mažinant įmonės nuostolius;
 - 7.3.4. panaikinti perkelti į nepaskirstytąjį pelną. Sprendimas panaikinti rezervą ir perkelti jį į nepaskirstytąjį pelną turėtų būti priimamas tik įvertinus, kad toks sprendimas neturės neigiamo poveikio Bendrovės gebėjimui finansuoti SVP numatytas investicijas ir užtikrinti veiklos tęstinumą.

8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 8.1. Politika tvirtinama ir keičiama valdybos sprendimu. Ji peržiūrima ne rečiau kaip vieną kartą per metus, esant poreikiui Politika koreguojama, siekiant užtikrinti jos nuostatų atitiktį Lietuvos Respublikos teisės aktams ir aktualumą.
- 8.2. Už Politikos parengimą ir savalaikį atnaujinimą atsakingas strategijos ir finansų vadovas.
- 8.3. Politika skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.toksika.lt.